

YENİDEN BAŞLAMAK ÇOCUKLARLA BAŞLAMAK

BEHİÇ AK

Behiç Ak ile atölyesinin bulunduğu Galata'da buluştuk, çocuk kitaplarını konuşunca aslında fark ettik ki eğitimden siyasete toplumsal hallere bakıyoruz, siz de sohbetimize dahil olun birlikte bakalım...

Çocuk edebiyatının tanımı ile başlasak çocuk edebiyatı nedir ve insanın entelektüel gelişimi ile çocuk edebiyatı arasındaki ilişki nedir?

Çocuk edebiyatı dediğimiz zaman yaş gruplarından bahsediyoruz. Ben ilk çocuk kitaplarımı yapmaya 1980'lerin başında başladım ve amacım 3-6 yaş grubu için çocuk kitapları yazıp-çizmektir. Bunlara "picture book" "resimli kitap" diyorlar ama bir hikayenin resimlenmesi şeklinde değil o kitaplar. Resmin kendisi de hikaye oluşturuyor; çünkü çocuklar kavramlar, işaretler ve gerçek hayat arasındaki ilişkiyi kitaplardan öğreniyorlar, kitaplarla kuruyorlar. Anne-baba ile bir resimli kitap paylaşıyor, çocuk okuma yazma bilmiyor o sırada. Mesela o kitapta ilk defa bir saat resmi ile karşılaşılıyor çocuk, bir de gerçek hayatta bir saat var. O saat ile o saat resmi arasında bir ilişki kuruyor, bir de zaman diye bir

kavram var, soyut bir kavram. Bütün bunlar arasında ilişki kuruyor, zaman diye soyu bir kavram var, tüm bunlarla hikaye içerisinde ilişki kuruyor. Soyutlama düzeyi geliyor. Bütün bunları ebeveyn ile birlikte yapıyor. Bu süreç, okuma-yazma bilmeyen ve ilk defa gerçek hayat ve kavramlar-semboller arasında ilişki kuran çocuğun düşünsel süreci açısından temel teşkil ediyor.

Bir yandan da bu kitaplar büyükler çocuk arasında köprü kuran kitaplar, aynı zamanda büyükler de okumalı, hoşlanmalı. Çünkü o kitaplar oyuncak gibi ve çocuk yüzlerce kere bakıyor. Mesela "Yüksek Tansiyon Çınar Ağacı", çocuk onu belki 100 kere değişik şekilde inceliyor... O yaştaki çocuklar bir şeyi edinebilmek için değiştirmek istiyor. Onların değiştirmesine uygun hikayeler olması gerekiyor. 3-6 yaş arası dünyada çok fazla araştırılan, hatta daha fazla araştırılması gereken tam bir muamma, büyük bir dünya... Ben de önceleri göre bu guruba kitaplar yaptım. Kitapların ilk baskılarını Japonya da yaptı. Yıllarca Japon çocuklarla mektuplaştım, daha sonra o kitapların bir kısmı Türkiye'de çıktı.

Sonra daha büyük yaş grubu ço-

cuklar için de kitaplar yazdım; fakat onlarda da ilke olarak büyükler ve çocuklar arasında bir köprü kurmaya çalışan kitaplar yapmaya çalıştım. büyük de o kitabı okusun, istedim. Büyüğün dünyası ile çocuğun dünyası kopmasın... Günışığı Kitaplığı'ndan seri olarak kitaplar çıkarttım ki hakikaten de öyle oldu. Büyükler de okuyor bu kitapları, ortak bir zeminde buluşuyorlar. Mesela Bursa Kitap Fuarı'nda her sene deniyorum, salonun yarısını büyükler yarısını çocuklar dolduruyor ve birbirlerinin sözlerini keserek söz alıyorlar. Bu tür çocuk romanları biraz daha uzun, daha az resimli. Çocuklar okumayı öğrendikten sonra 11-12 yaşına gelince artık daha az resimli kitaplar okumak istiyorlar. Fazla resimli kitap olunca "Biz çocuk muyuz" gibi tepkiler veriyorlar. Bu kitaplar biraz daha az resimli, kavram bakımından gelişmişler.

Bir de güncel aslında, mesela son romanda sosyal medya ile ilgili bir hikaye vardı...

Evet. Aslında diğerleri de güncel. O güncelliğin arkasında aslında güncel olmayan bir yapı var, o yapıya ulaşmak asıl amaç. Güncelin eleştirisini